

דו"ח וועדת הביקורת לקראת האסיפה הכללית באוקטובר 2024

חברי וועדת הביקורת: ד"ר ליאור שוחט, ישראל גולדשטיין, פרופ' אורן קפלן (יו"ר)

01/10/2024

לחברי הפ"י, שלום רב, להלן דו"ח מטעם וועדת הביקורת לשנת הכספים 2023.

נפתח ונציין כי כמו לאורך השנה שעברה, וועדת הביקורת שלחה נציג מתחלף מטעמה להשתתפות ברוב ישיבות הוועד המנהל לאורך השנה, זאת כדי להכיר את הפעילות מקרוב.

מדובר בשנה קשה שהתחילה בקרע עז בחברה הישראלית סביב סוגיית הרפורמה המשפטית והמשיכה בטרגדיה של אסון ה-7 באוקטובר ובעקבותיו המלחמה בעזה שנמשכת עד היום. כל אלו הציבו בפני הפ"י אתגרים שהפרו את שגרת הפעילות מבחינות רבות.

ברצוננו לשבח את הוועד המנהל, החטיבות וחברי הפ"י רבים, על יוזמה של פעילות נרחבת מסוגים שונים אשר קשורה למצב: הפעלת מתנדבים מקרב חברי הפ"י, מתן סיוע נפשי בהתנדבות לגורמים שונים, הפצת מסמכים והנחיות לגבי מצוקה וחוסן נפשי, קיום מפגשי הנחיה בנושא מצב החירום, התאמת מאמרים בפסיכואקטואליה לאתגרי התקופה ועוד.

וכעת לגבי נושאי דוח הביקורת הנוכחי:

1. אישור הדוחות הכספיים

קראנו את הדו"ח הכספי לשנת 2023. למיטב הבנתנו וההסברים שקיבלנו אודותיו, אנו ממליצים לאסיפה לאשר את הדוח.

2. מעקב אחר נושאים שעלו בדוח הביקורת הקודם לשנת 2022:

אנו מודעים לכך שבשל המורכבות של פעילות הפ"י בשנת משבר לאומית שכזו לא ניתן היה לטפל בכל הנושאים שעלו בדוח הביקורת הקודם. אנחנו מוצאים לנכון לציין את הנושאים השונים, את פעילות ההנהלה והתייחסותה לנושאים אלו, ומבקשים את המשך הטיפול בהם:

א. ייעוד הרזרבה הכספית הקיימת מזה שנים רבות להקמת בית להפ"י – הנושא פורט על ידינו בדוח הקודם לשנת 2022. בשל דחיפות נושאים אחרים הנושא לא נדון לעומק בוועד המנהל השנה ונמסר לנו כי נושא ייעוד הרזרבה יבחן במהלך השנה הקרובה ויקבעו עקרונות השימוש בו. החלטות הוועד המנהל בנושא יפורסמו בדוח הבא לקראת האסיפה הכללית בשנת 2024.

ב. תכנון רב-שנתי של מבנה ההכנסות וההוצאות של הארגון: התרשמנו שקיימת עלייה בהכנסות הארגון ואיזון טוב אל מול הוצאות המטה. עם זאת, לגבי פעילות החטיבות, אנו חוזרים וממליצים לקבוע דרכי עבודה ותכנון פעילות מראש בקרב החטיבות, הן לצורך ניצול תקציבן, והן לצורך מניעת גירעונות כפי שנוצרו לעיתים (ראו באור 10 בדוחות הכספיים).

ג. בהקשר זה נחזור על המלצתנו להסדיר את ניהול הסיכונים והפיקוח על אופן התקשרות החטיבות עם ספקים חיצוניים. פרוץ המלחמה בשנה שחלפה המחיש את רגישות הנושא, למשל בשל ביטול כנסים שתוכננו, כולל כספים שנגבו ונדרש היה להחזירם לנרשמים. למרות שבפועל לא נוצרו להפ"י נזקים בשל כך, הרי שהמצב המחיש עד כמה נדרש לפקח על פעילות עצמאית של החטיבות אשר עלולות לסבך את הפ"י בהוצאות והפסדים.

ד. אנו מברכים על הכנסת כרטסת יתרות של החטיבות לדוחות הכספיים, אך ממליצים להוסיף לביאור בשנה הבאה גם יתרת פתיחת שנה ויתרת סיום לכל חטיבה כדי להמחיש את השימוש שנעשה בכל חטיבה ביתרות במהלך השנה שחלפה.

3. החלטת האסיפה מחוץ למניין בנושא לחקיקה המשפטית:

כידוע, בתאריך 13 בספטמבר 2023 התקיימה אסיפה מחוץ למניין שקיבלה החלטות על פעילות הפ"י כנגד החקיקה המשפטית. אירועי ה-7 באוקטובר והמלחמה שפרצה הפסיקו את פעילות החברים שעסקו בנושא. במהלך 2024 הנושא עלה ביתר שאת לדיון בהפ"י ואף נעשתה פנייה לוועדת הביקורת בנושא זה.

לאחר בחינה של תקנון הפ"י ועיון בדעת הייעוץ המשפטי של הפ"י, הגישה וועדת הביקורת נייר עמדה לוועד המנהל לפיו החלטת האסיפה הנ"ל אינה חוקתית, אינה עולה בקנה אחד עם מטרות הארגון, ועלולה לסכן את הפ"י בביטול אישור רשם העמותות לניהול תקין, במידה והמהלך ייצא לדרך והרשם יחליט לערוך חקירה על התנהלות הפ"י בנושא.

באתר רשם העמותות מודגש כי "עמותה אינה רשאית לבצע פעולות שאינן במסגרת מטרותיה הרשומות אף אם מדובר בפעולות חשובות, המסייעות לציבור או לנזקקים". כמו כן, בתגובת רשם העמותות לחבר הפ"י הנ"ל מצוין כי "פעולה למען מטרה שאינה נכללת בתקנונה, בין אם היא קרובה או רחוקה – אסורה".

לאור האמור לעיל, וועדת הביקורת המליצה לוועד המרכזי של הפ"י להימנע מהפצת מנשרים או נקיטת פעולות ציבוריות שאינן קשורות ישירות למטרות הארגון, שכן פעילות כזו עלולה לחשוף את הפ"י לחקירה של רשם העמותות שעלולה להסתיים בשלילת אישור ניהול תקין ולסבך את הארגון מבחינה משפטית וציבורית.

נדגיש שהתייחסותנו הנ"ל אינה נוגעת כלל לליבת הסוגייה עצמה אלא לעצם ההליך הפרוצדורלי שהתבצע באסיפה ב 13 בספטמבר ומידת עמידתו במטרות העמותה.

אנו סבורים שיש לערוך דיון עומק בהפ"י ומוסדותיה בנוגע למטרות העמותה ולהתאים את המטרות, במידת הצורך, לאופי הארגון ויעדיו בעת הנוכחית. עם זאת, גם שינוי מטרות שכזה, אם יתרחש, צריך להתאים ולעמוד בקנה אחד עם ליבת העיסוק של הפ"י כגוף מקצועי המייצג את הפסיכולוגים בישראל ועם מטרותיו המוצהרות של הארגון עד כה. אנו רואים לנכון להביע את דאגתנו מתופעות של פיצול ופוליטיזציה פנימית אפשרית בהפ"י, שעלולה להחליש את מעמדה של הפ"י בציבוריות הישראלית. אנחנו קוראים לפיכך לצדדים השונים למצוא דרך של שיח משתף בכדי לגשר על פערים ולהגיע להסכמות, הן על שינויים במטרות הארגון, והן על פעילות הנגזרת משינויים אלו.

בתקופת משבר נבחנת פעמים רבות מנהיגות, ואנו סבורים שהנהלת הפ"י פעלה תוך מחוייבות עמוקה, אישית ומקצועית, לארגון ולתפקידה. כמו כן אנו מודים לוועד המרכזי על שיתוף הפעולה הפורה בפעילות וועדת הביקורת, מאחלים לכל חברי הפ"י שנת פעילות פורייה, ומתפללים יחדיו לשובם בהקדם של החטופים מעזה, המפונים לבתיהם, ולשלומם של חיילי צה"ל.

בברכה

חברי וועדת הביקורת

ליאור שוחט, ישראל גולדשטיין, אורן קפלן (יו"ר)